

se je čisto porušila. Na glavni ulici (str. 380.) je velika hiša, poslopje časnika „The Call“, ona s stolpom na desni je poslopje lista „San Francisco Chronicle“. Vse to je zdaj porušeno. V San Franciscu je več slovenskih in mnogo hrvaških rodbin. Njihov duhovnik je Slovenec g. Fr. Turk.

Princ Konrad Hohenlohe (str. 384). Hitro se suče kolo politike. Komaj smo dobili sliko Gautschevega naslednika tržaškega namestnika princa Hohenlohe, je že odstopil. Sprejel je nalogo, da izvede v Avstriji splošno in enako volilno pravico, to težavno vprašanje, ki je vrglo že njegovega prednika. Nastopil je odločno zanj, kot mož demokratskega mišljenja. A padel je zaradi tega, ker ni mogel držati zbornici dane besede, da bo varoval korist Avstrije proti Ogrski. Odstopil je, a pride skoraj gotovo zopet kmalu nazaj.

Razvaline San Francisca.

† Henrik Ibsen.

Sam ni vedel, kaj hoče. Takó nekako je dejal o Ibsenu Lev N. Tolstoj. Zares, do gotovih rezultatov ni prišel veliki severnjak, ki so ga nedavno položili v grob. Morali bi pisati knjigo, če bi hoteli Ibsena docela oceniti. V njem so misli vrele, silile na dan, pa se nikoli niso ustalile. Otrok našega veka, ga je tudi najbolje umel, najlepše v svojih delih naslikal. Pravijo o njem, da je bil individualist, pozitivist in še več takih splošnih fraz stoji o Ibsenu napisanih po knjigah in podlistkih. Resnica je ta, da se je Ibsen celo življenje boril za svetovno naziranje, ga iskal, a našel ni stalnega. Zato je v eni in isti drami sedaj proroško oznanjeval novo dóbo, kjer bo povsod zavladala resnica, sedaj zopet sklonil glavo, ko je videl silo zlá, ki ga človek podeduje od človeka, moč razmer, ki tlačijo družbo in ji ne dajo doseči zaželenih idealov. Bil je predvsem mislec. Čuvstva so pri Ibsenu povsod sekundarna, zato so njegove drame vse tako hladne in resne. Problem

za problemom, strasti so bolj simbolizovane kot zaje iz življenja. „Gospa iz morja“ je simbol hrepenenja po neomejeni svobodi. škof Nikclaj, svetovavec na dvoru kralja Kakona, simbol nadčloveka, „Divja gos“, simbol človeka, ki bi rad kvišku, a ga mori zaduhlo ozračje tope, vsakdanje družbe, Rebecca v „Rosmersholmu“, simbol demonične sile slé in pohote. V tem se kaže vpliv romantike, ki jo Ibsen nikoli ni zatajil, tudi tam ne, kjer kliče v pomoč svojim naziranjem pozitivizem in moderno vedo. Ibsen je bil reformatorska narava; predvsem je hotel prenoviti posameznika. V „Brandu“ je povedal vse, kar je počivalo v njegovi duši, ustvaril je tip novega Adama po njegovih mislih. „Brand“ je pravzaprav verna slika naziranj filozofa Soeren Kierkegarda. Človek naj se iznebi konvencionalnih vezi, s katerimi ga veže naše cerkev in družba. „Vse ali nič“,

je maksima Brandova in Ibsenova. Nobenih kompromisov, nobene morale, ki se ozira na človekovo slabost in omejenost, vse naj bo veliko in popolno. In vendar zmaga v tej drami „deus charitatis“, bog ljubezni, ki noče nadčloveške morale. Ravno ta misel je izpeljana v „Cesarju in Galileju“, največji historični drami Ibsenovi. Zatajevanje in ponižnost krščanstva zmaga nad Julijanovim novopoganskim idejalom.

„Zidar Solness“ in „Kadar se vzbudijo mrtvi“ so konfiteor Ibsenovega življenja. V njih je poosebljena tragika velikega misleca, ki je stremil za najvišjimi cilji, a jih ni dosegel. Ibsenovo maniro so jeli moderni vsi posnemati, ostali so daleč za njim. Ibsena sploh ni moč posnemati. On je tako samorasel kot narava, kjer mu je tekla zibelj. Moderno gledališče ga bo zelo pogrešalo.

830

Stritarjeva slavnost v Ljubljani je privedla v Ljubljano sivolasega pesnika in pisatelja, v slovensko domovino, ki je že dolgo vrsto let ni videl. Ob sedemdesetletnici so mu priredili v Ljubljani akademijo, na kateri je govoril dr. Jos. Tominšek slavnostni govor v čast jubilarju, občinski svet ljubljanski je priredil njemu na čast slavnostno sejo, pri kateri so mu čestitali in sklenili, da se Špitalske ulice odslej zóvejo Stritarjeve ulice. Narodna društva so mu priredila dve podoknici. Slednjič je bil banket Stritarju na čast. Slavljence se je ginjen zahvaljeval za izkazano mu čast. Želimo mu tudi mi ob sedemdesetletnici še enkrat srečne in vesele dni!

Koncert „Glasbene Matice“ dné 12. maja nam je podal nekaj krasnih a-capella-zborov, med njimi Mokranjčevega „Kozarja“, bolgarsko narodno, jako večje harmonizirano, Kirchlov izraziti „Oj čudovito